

NORGES HØYESTERETT

Den 4. desember 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Bårdsen og Normann i

HR-2015-02434-U, (sak nr. 2015/2190), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Petter Bonde)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder varetektsfengsling i medhold av straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 3. A er siktet for overtredelse av straffeloven 2005 § 189 a og § 190 første ledd.
- (2) Oslo tingrett avsa kjennelse 17. november 2015 med slik slutning:

"A, født 00.00.1988, kan holdes i varetektsfengsel inntil annet blir bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 1. desember 2015."
- (3) Siktede anket kjennelsen. Påtalemyndigheten anket over fengslingsperiodens lengde. Borgarting lagmannsrett avsa kjennelse 19. november 2015 med slik slutning:

"A, født 00.00.1988, kan holdes i varetektsfengsel inntil annet blir bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 15. desember 2015."
- (4) A har i rett tid anket avgjørelsen til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen og lovanvendelsen, og retter seg mot lagmannsrettens behandling av vilkåret om gjentakelsesfare i straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 3. Det er anført at lagmannsretten ikke har foretatt en selvstendig vurdering av gjentakelsesfaren, at begrunnelsen er mangelfull og at bevisskravet er uriktig anvendt. Videre er det hevdet at lagmannsretten har opptrådt i strid med det kontradiktoriske prinsipp ved å vektlegge dokumenter forsvareren ikke har fått tilgang til.
- (5) *Påtalemyndigheten* har i tilsvaret avvist at det foreligger feil ved lagmannsrettens vurderinger.

- (6) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at det dreier seg om videre anke over kjennelse, hvor utvalgets kompetanse er begrenset etter straffeprosessloven § 388 første ledd til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning.
- (7) I anken gjøres det blant annet gjeldende at lagmannsretten ikke har foretatt en selvstendig vurdering av om vilkåret om gjentakelsesfare i straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 3 er oppfylt.
- (8) Utvalget viser til at domstolene er forpliktet til å foreta en selvstendig vurdering av vilkåret om gjentakelsesfare, herunder en selvstendig vurdering av bevisets styrke, jf. Rt. 1998 side 155. Spørsmålet i saken her blir da om det fremgår av lagmannsrettens begrunnelse at en slik vurdering er foretatt.
- (9) Om kravet til begrunnelse heter det i straffeprosessloven § 184 andre ledd tredje punktum:
- "Kjennelsen skal angi lovhjemmelen, kortfattet nevne hvorfor det antas å foreligge skjellig grunn til mistanke, og for øvrig gjøre rede for grunnen til fengslingen."**
- (10) Det fremgår av Rt. 1993 side 905 at det etter straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 3 "må foretas en helhetsvurdering hvor kriminalitetens art og hyppighet, domfeltes situasjon m v er av betydning". I praksis er det etter omstendighetene stilt relativt strenge krav til begrunnelsen, jf. Bjerk, Keiserud og Sæther, *Straffeprosessloven Bind I*, 2011, side 626 – 627 med videre henvisninger til rettspraksis.
- (11) Lagmannsrettens har begrunnet gjentakelsesfaren slik:
- "Lagmannsretten viser til opplysninger i dok. 09 om at siktede er involvert i en pågående alvorlig konflikt i gjengmiljøet i Oslo. Lagmannsretten legger derfor til grunn at siktede har ervervet skytevåpenet som følge av dette. Det foreligger etter lagmannsrettens oppfatning sterk grad av sannsynlighetsovervekt for at siktede igjen vil anskaffe og bære våpen (...)"**
- (12) Rapporten er svært kortfattet, og det er ikke fremlagt underlagsmateriale. Etter utvalgets oppfatning fremstår det på denne bakgrunn som uklart om bevisverdien av politirapporten er forsvarlig vurdert.
- (13) I påtalemyndighetens påtegning 26. november 2015 fremgår det at gjentakelsesfaren ikke er basert utelukkende på opplysninger i politirapporten, men også "bygger ... på tidligere voldskriminalitet og åpenbart uriktige forklaringer gitt til politiet og tingretten."
- (14) Lagmannsretten har ikke trukket disse forholdene inn i sin begrunnelse, og utvalget går da ut fra at lagmannsretten ikke har lagt vekt på dem.
- (15) Utvalget er etter dette kommet til at lagmannsrettens begrunnelse ikke er tilstrekkelig til at det kan prøves om lagmannsretten har foretatt en selvstendig vurdering av gjentakelsesfaren, herunder om det er foretatt en selvstendig vurdering av bevisenes styrke.
- (16) Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Riktig utskrift: